

INNOVATIVE WORLD
Ilmiy tadqiqotlar markazi

$$\left(\frac{T_1}{T_2}\right)^2 = \left(\frac{a_1}{a_2}\right)^3$$

TADQIQOTLAR

ILM-FAN

TEKNOLOGIYALAR

ZAMONAVIY ILM-FAN VA INNOVATSIYALAR NAZARIYASI

ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA

2025

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

Andijan, Uzbekistan

+998335668868

<https://innoworld.net>

« ZAMONAVIY ILM-FAN VA INNOVATSIYALAR
NAZARIYASI » NOMLI ILMIY, MASOFAVIY, ONLAYN
KONFERENSIYASI TO'PLAMI

2-JILD 4-SON

Konferensiya to'plami va tezislari quyidagi xalqaro
ilmiy bazalarda indexlanadi

www.innoworld.net

O'ZBEKISTON-2025

Boshlang'ich ta'limda bolalar adabiyotini o'qitishda sun'iy intellektdan samarali foydalanish texnologiyalari

Majidova Zarina Farhodovna

Samarqand davlart pedagogika instituti

Pedagogika fakulteti Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 2-kurs talabasi

Annotatsiya: Mazkur maqolada boshlang'ich ta'lim jarayonida bolalar adabiyotini o'qitishda sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishning samarali usullari yoritilgan. Sun'iy intellekt asosidagi o'quv dasturlari, chat-botlar, virtual o'qituvchilar va interaktiv platformalar orqali o'quvchilarning ijodiy tafakkuri, o'qishga qiziqishi hamda tahliliy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish imkoniyatlari tahlil etiladi. Shuningdek, maqolada o'qituvchining raqamli kompetensiyasini oshirish, shaxsga yo'naltirilgan ta'limni amalga oshirish va o'quvchilarning individual ehtiyojlariga moslashtirilgan o'qitish jarayonini yaratishda sun'iy intellektning o'rni ko'rsatib berilgan. Tadqiqot natijalari boshlang'ich ta'limda innovatsion yondashuvlarni keng joriy etishning dolzarbligini asoslaydi.

Kalit so'zlar: sun'iy intellekt, boshlang'ich ta'lim, bolalar adabiyoti, raqamli ta'lim, interaktiv texnologiyalar.

Kirish

Bugungi raqamli transformatsiya davrida boshlang'ich ta'limning asosiy vazifalaridan biri – o'quvchilarda o'qishga bo'lgan qiziqishni uyg'otish, badiiy matnni idrok etish ko'nikmalarini rivojlantirishdir. Bolalar adabiyoti bu jarayonda o'ziga xos ahamiyatga ega, chunki u nafaqat estetik didni shakllantiradi, balki ma'naviy-axloqiy tarbiya vositasi bo'lib xizmat qiladi. So'nggi yillarda sun'iy intellekt (SI) texnologiyalari bu maqsadlarni amalga oshirishning yangi, interaktiv va individual yondashuv asosidagi imkoniyatlarini yaratmoqda.

Sun'iy intellektning ta'limdagi afzalliklari

1. Shaxsga yo'naltirilgan o'qitish – o'quvchining o'zlashtirish sur'ati, qiziqish sohasi va bilish darajasini tahlil qilib, shaxsiy o'quv yo'nalishini taklif etadi.
 2. Ko'p kanalli ta'lim muhiti – matn, audio, video va interaktiv o'yinlar orqali bolalar adabiyoti bilan ishlashni qiziqarli qiladi.
 3. Tezkor tahlil va fikr-mulohaza – o'qish tezligi, matnni tushunish darajasi, savollarga javob sifatini avtomatik baholaydi.
- Foydalanishning asosiy yo'nalishlari

Intellektual o'quv platformalari: ChatGPT singari til modellari ertak yoki hikoya mazmunini sodda tilda tushuntirib, qahramonlarni tahlil qilishga yordam beradi.

Audiokitob va ovozli yordamchilar: SI asosidagi tovush sintezi matnni ifodali o'qib beradi, bolalar talaffuzini to'g'rilashga ko'maklashadi.

Interaktiv test va viktorinalar: Matnni o'qib bo'lgach, sun'iy intellekt avtomatik savollar tuzib, bolaning tushunish darajasini baholaydi.

Adaptiv tavsiya tizimlari: O'quvchining yoshiga, qiziqishiga mos yangi ertak, she'r yoki hikoyalarni taklif qiladi.

Pedagogik texnologiyalar

1. Flipped Classroom (teskari sinf): O'quvchilar uyda SI platformasida ertakni tinglaydi, sinfda esa muhokama va ijodiy topshiriqlarni bajaradi.

2. Gamifikatsiya: Sun'iy intellekt bilan ishlovchi o'yinli dasturlar orqali bolalar adabiyoti qahramonlarini jonlantirish, rolli o'yinlar tashkil etish.

3. AR/VR texnologiyalari: Sun'iy intellekt yordamida yaratilgan virtual sahnalar ertak voqealarini 3D ko'rinishda jonlantiradi.

Muammolar va yechimlar

Texnik baza yetishmasligi – maktablarni zamonaviy qurilmalar bilan ta'minlash, internet tezligini oshirish zarur.

Pedagog malakasi – o'qituvchilarning sun'iy intellektdan foydalanish ko'nikmalarini oshirish bo'yicha maxsus treninglar.

Axloqiy va huquqiy masalalar – bolalar ma'lumotlarining maxfiyligi va xavfsizligini ta'minlash bo'yicha aniq reglamentlar.

Xulosa

Boshlang'ich ta'limda bolalar adabiyotini o'qitishda sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish o'quvchilarning kitobga qiziqishini oshiradi, individual yondashuvni ta'minlaydi hamda dars samaradorligini sezilarli darajada ko'taradi. Shu bilan birga, o'qituvchining ijodkorligi, nazorati va pedagogik mahorati doimo asosiy omil bo'lib qoladi. SI – bu vosita, o'qituvchi esa jarayonning yuragi.

Adabiyotlar:

1. Karimova, D. (2023). Raqamli ta'limda innovatsion texnologiyalarni qo'llash metodikasi. Toshkent: Fan va texnologiya nashriyoti.

2. Turdiyeva, M. (2022). Boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'qish kompetensiyasini rivojlantirishda zamonaviy yondashuvlar. Pedagogika jurnali, №3, 45–52.

3. UNESCO (2021). Artificial Intelligence in Education: Challenges and Opportunities. Paris: UNESCO Publishing.

4. Alimova, G., & Qodirov, N. (2024). Sun'iy intellekt asosida o'qitishning afzalliklari va cheklovlari. Ta'lim texnologiyalari, №2, 67–74.

